



At: Aelodau Cyngor Ymgynghorol
Sefydlog ar Addysg Grefyddol
(CYSAG)

Dyddiad: 4 Mehefin 2013

Deialu 01824 712568

Union:

e-bost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Annwyl Syr / Fadam

Fe'ch gwahoddir i ddod i gyfarfod o'r **CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)** am 10.00 am, **DYDD LLUN, 10 MEHEFIN 2013** yn **SIAMBR Y CYNGOR, TY RUSSELL, Ffordd Churton, Y Rhyl LL18 3DP**.

Yn gywir

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau cyfreithiol a Democrataidd

AGENDA

RHAN 1 - GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FYNYCHU'R RHAN HON O'R CYFARFOD

MYFYRIO TAWEL

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Dylai aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu ragfarnus ag unrhyw fusnes y bwriedir ei ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Unrhyw eitem y dylid, ym marn y Cadeirydd, ei hystyried yn y cyfarfod fel mater brys dan Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF (Tudalennau 5 - 12)

Derbyn a chymeradwyo cofnodion cyfarfod CYSAG Sir Ddinbych a gynhaliwyd ar 1 Chwefror 2013 (copi wedi ei amgáu) ac i ystyried materion yn codi.

5 DARPARIAETH YMCD YN Y SECTOR ADDYSG BELLACH (Tudalennau 13 - 14)

Derbyn cyflwyniad gan Toni Coulton ar ddarpariaeth YMCD yn y sector addysg bellach a thrafod sut gal CYSAG gefnogi Chweched Dosbarth a Choleg Addysg Bellach y Rhyl.

6 DADANSODDI ADRODDIADAU AROLYGON (Tudalennau 15 - 20)

Ystyried adroddiad gan yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu AG (copi wedi ei amgáu) sy'n dadansoddi canlyniadau arolygon a gynhaliwyd mewn pum ysgol rhwng mis Tachwedd 2012 a mis Ionawr 2013.

7 CYSTADLEUAETH LLYTHRENNEDD A RHIFEDD AG (Tudalennau 21 - 22)

Derbyn diweddariad llafar gan yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol ar gystadleuaeth Llythrennedd a Rhifedd AG.

8 TAITH NODDEDIG Y CYNGOR ADDYSG GREFYDDOL (Tudalennau 23 - 24)

Derbyn adroddiad llafar gan yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol ar Daith Noddedig y Cyngor Addysg Grefyddol.

9 CYMDEITHAS CYSAGAU CYMRU (CCYSAGAUC) (Tudalennau 25 - 40)

(a) Derbyn cofnodion cyfarfod diwethaf y Gymdeithas a gynhaliwyd ar 22 Mawrth 2013 yng Nghasnewydd (copi wedi ei amgáu), a

(b) Penderfynu pwy fydd yn mynychu cyfarfod nesaf y Gymdeithas ar 19 Mehefin 2013 yng Nghaernarfon a thrafod enwebiadau ar gyfer y Pwyllgor Gweithredol (copi yn amgaaedig).

10 DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Bydd y cyfarfod nesaf am 10.00 a.m. dydd Mercher, 2 Hydref 2013 yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun.

RHAN 2 – DIM EITEMAU

AELODAETH

Cynghorwyr yn cynrychioli Cyngor Sir Ddinbych

Bill Tasker
Carys Guy
Julian Thompson-Hill
Dewi Owens

Margaret McCarroll
Arwel Roberts
Joe Welch

Yn cynrychioli Enwadau Crefyddol

Mr. Dominic Oakes
Y Parch. B H Jones
Y Parch. Martin Evans-Jones
Mary Ludenbach

Mrs C Thomas
Mrs E Wright
S Harris
Is-Gapten Sian Radford

Yn cynrychioli Cymdeithasau Athrawon

Ms M Bradshaw
Mrs C Harmsworth

Mrs Maureen Phillips

Aelodau Cyfetholedig

T. Ap Siôn

Mr G Craigen

COPIAU AT:

Bob Cynghorydd er gwybodaeth
Y Wasg a Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)

Cofnodion cyfarfod o'r Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gyhaliwyd yn SIAMBR Y CYNGOR, FFORDD LLYS NANT, PRESTATYN , Dydd Gwener, 1 Chwefror 2013 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Yn Cynrychioli Cyngor Sir Ddinbych

Y Cynghorwyr Bill Tasker, Julian Thompson-Hill, Margaret McCarroll, Arwel Roberts a/ac Joe Welch

Yn Cynrychioli Enwadau Crefyddol

Mr. Dominic Oakes, Y Parch. B H Jones, Y Parch. Martin Evans-Jones, Mrs E Wright a/ac S Harris

Aelodau Cyfetholedig

T. Ap Siôn

HEFYD YN BRESENNOL

Prif Swyddog Effeithiolrwydd Ysgolion Rhanbarthol a Gwasanaethau Gwella (EYRGG) (ED), Uwch Ymgynghorydd Dysgu (PL) a Chlerc CYSAG

YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth Y Cynghorydd Dewi Owens, Mrs Cate Harmsworth, Mrs Maureen Phillips, Mr G Craigen a/ac Y Cynghorydd Alice Jones

Cytunodd y Parchedig Martin Evans-Jones (Is-Gadeirydd) i fod yn Gadeirydd gan nad oedd Maxine Bradshaw yn gallu bod yn bresennol.

MYFYRDOD TAWEL

Dechreuodd y cyfarfod gydag ychydig o funudau o fyfyrddod tawel.

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni ddatganwyd cysylltiad personol na rhagfarnllyd gan unrhyw un.

3 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu ar gyfer Addysg Grefyddol (SLA:RE) y Pwyllgor am daith gerdded noddedig oedd wedi'i threfnu, llythyr/e-bost oedd eisoes wedi'i gylchredeg. Diben y daith gerdded oedd uno'r rhai oedd â diddordeb mewn Addysg Grefyddol yn siroedd Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Wrecsam. Mae'r daith yn un o nifer sy'n cael eu trefnu ledled Cymru a Lloegr er mwyn hyrwyddo 40 mlynedd o Gyngor Addysg Grefyddol (CAG).

Trefnwyd y daith gerdded ar gyfer Dydd Sadwrn 11 Mai, gan gyfarfod am 9:30am er mwyn dechrau'r daith am 10:00am ym maes parcio'r Britannia Inn, Llangollen. Y cynllun oedd ymweld â safleoedd Abaty Glyn y Groes, Croes Elisedd ac Eglwys Llantysilio.

Er mwyn denu cymaint o gyfranogwyr â phosibl, rhannwyd y daith yn ddwy ran. Bydd y rhan gyntaf yn daith 2 filltir hamddenol o'r Britannia Inn i'r Gamlas, gan ddychwelyd ar yr un llwybr neu drwy goetir o friallen a bwtsias y gog. Wedi cyrraedd y Gamlas, ar gyfer y rhai sy'n dymuno cerdded 4 milltir ychydig yn heriol, y cynllun yw cerdded heibio Eglwys Llantysilio a Neuadd Llantysilio gan ddychwelyd drwy Ben-y-bryn. Wedi cwblhau'r daith, cynhelir cinio bwffe yn y Britannia Inn (gyda chost fechan o thua £5.00).

Trefnwyd y daith er mwyn darparu cyfle i gasglu arian ar gyfer CAG ac elusen arall a ddewiswyd ei chefnogi gan bob tîm lleol. Roedd yn rhaid i'r Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol dderbyn hysbysiad gan y rhai sy'n dymuno cymryd rhan erbyn Dydd Gwener 1 Mawrth. Mae'r manylion cyswllt ar y gwaith papur a anfonwyd yn flaenorol.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion pwyllgor Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gynhaliwyd ar 5 Hydref 2013 (wedi'u cylchredeg yn flaenorol).

Cywirdeb -

Cadarnhaodd Mrs. Elaine Wright ei bod wedi anfon e-bost yn ymddiheuro ar gyfer y cyfarfod blaenorol, ond nad oeddent wedi'i dderbyn.

Nododd Dominic Oakes pan fu trafodaeth am gyngor yn adran AALI am ganlyniadau arholiadau, ei fod yn teimlo y dylid ychwanegu cafeat gan mai dim ond sampl bychan oedd wedi'u defnyddio fel esiamplau. Teimlai nad oedd hyn yn cael ei egluro yn y cofnodion.

Cafwyd diweddariad ar lafar gan yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol ynglŷn â Dadansoddiad Adroddiadau Arolygiadau ar dudalen 7. Trafodwyd y mater bod Ysgol y Faenol yn llai effeithiol yn hyrwyddo dinasyddiaeth byd eang yn ystod Arolwg Estyn yn haf 2012. Cadarnhaodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol ei fod wedi cysylltu â'r ysgol a'u bod wedi cadarnhau bod dinasyddiaeth

byd eang yn eitem ar werthusiad eu hysgol a'u bod yn ei gynnwys drwy'r cwricwlwm cyfan.

Tudalen 9 - estynnwyd dyddiad cau cystadleuaeth Llythrennedd/Rhifedd mewn Addysg Grefyddol ar gyfer ysgolion hyd tymor y gwanwyn.

PENDERFYNWYD – y dylid, yn amodol ar yr uchod, dderbyn a chymeradwyo Cofnodion cyfarfod CYSAG a gynhaliwyd ar 5 Hydref 2012 fel cofnod cywir.

5 GWASANAETHAU EFFEITHIOLRWYDD A GWELLA YSGOLION RHANBARTHOL (GEGYR)

Cyflwynodd Elwyn Davies, Prif Swyddog Dros Dro Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol (PS:GEGYR) adroddiad ar lafar yn amlinellu'r gwasanaeth oedd yn cael ei gynnig i ysgolion o 1 Ebrill 2013.

Gwasanaeth newydd yw GEGYR sy'n gweithio gydag ysgolion yn awdurdodau lleol Ynys Môn, Gwynedd, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Wrecsam.

Mae PS:GEGYR ar secondiad o Gyngor Sir y Fflint ar hyn o bryd. Dechreuwyd swydd dros dro ym Mehefin 2012 a bydd yn dod i ben yn Awst 2013. Bydd cyfweiliadau ar gyfer Prif Swyddog parhaol yn cael eu cynnal yng nghanol mis Chwefror 2013. Ni chafwyd cadarnhad ble y bydd y Prif Swyddog newydd yn cael ei leoli.

Cytunodd chwe awdurdod lleol Gogledd Cymru i gydweithio fel consortiwm. Roedd pedwar consortiwm yng Nghymru i gyd.

Cadarnhaodd y PS:GEGYR y bydd angen addasu'r Strwythur Gweithredol yn y dyfodol.

Bydd angen cyflogi dau gyfieithydd. Bydd swyddi yn cael eu hysbysebu'n fuan ar gyfer un cyfieithydd llawn amser parhaol ac un cyfieithydd llawn amser dros dro.

Roedd tri lleoliad wedi'u cynllunio:-

- Lleoliad 1- Ynys Môn a Gwynedd - staff wedi'u lleoli yng Nghaernarfon gyda gweithfannau ar gael yn Llangefni.
- Lleoliad 2- Conwy a Sir Ddinbych- Staff wedi'u lleoli yn Ffordd Dinerth, Conwy gyda gweithfannau ar gael yn Rhuthun.
- Lleoliad 3- Sir y Fflint a Wrecsam – Staff wedi'u lleoli yn yr Wyddgrug gyda gweithfannau ar gael mewn ysgol yn Wrecsam er bo nifer o leoliadau ar gael ar gyfer gweithfannau eraill.

Ym mhob Lleoliad bydd un Uwch Arweinydd System a 2 Gymhorthydd Gweinyddol, ac Arweinwyr System. Mae'r niferoedd o Arweinwyr System yn amrywio ym mhob lleoliad fel a ganlyn:-

Lleoliad 1- 10 x Arweinwyr System Llawn Amser

Lleoliad 2- 8 x Arweinwyr System Llawn Amser
Lleoliad 3- 9 x Arweinwyr System Llawn Amser

Bydd hyn yn creu cyfanswm o 30 o Uwch Arweinwyr ac Arweinwyr System. MMae 21 o Arweinwyr System wedi'u penodi hyd yn hyn gyda chwech ychwanegol i'w penodi ddiwedd mis Chwefror. Roedd Phil Lord, Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol wedi'i benodi'n Arweinydd System a bydd yn cael ei leoli yng Nghonwy a Sir Ddinbych.

Rhan gyntaf y swydd fydd monitro, herio a chefnogi ysgolion. Bydd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol, yn ei swydd newydd, yn gweithio gyda 12 o ysgolion. Efallai y bydd gofyn i Arweinwyr System weithio gydag ysgolion tu hwnt i'w hardal yn achlysurol. Elfen arall fyddai cydlynu cefnogaeth cwricwlwm.

Roedd gofyniad o isafswm o 16 aelod o staff dwyieithog. Roedd y gofyniad hwn wedi'i gyflawni gyda'r staff oedd eisoes wedi'u penodi. Yn nhermau agwedd gyntaf y swydd, byddant yn dyrannu chwe diwrnod ar gyfer pob ysgol. Bydd tri chyfarfod ym mhob blwyddyn, yn yr hydref, y gwanwyn a'r haf. Bydd y chwe diwrnod yn cynnwys ysgrifennu adroddiadau ayyb., a diweddarau gwefan y gwasanaeth.

Bydd cyllideb comisiwn o £250,000 ar gael ar gyfer cefnogaeth ychwanegol i awdurdodau lleol ac ysgolion.

Bydd angen ffurfio Cydbwyllgor. Fe fydd gan Aelodau Portffolio Addysg y Cydbwyllgor hawl i bleidleisio. Yn cynnwys aelodau o'r Grwpiau Defnyddwyr fel a ganlyn:-

- (i) Chwe Pennaeth i gynrychioli ysgolion Cynradd, un o bob awdurdod lleol ac un o'r grŵp i'w henwebu i fod ar y Cydbwyllgor.
- (ii) Chwe Llywodraethwr, un o bob awdurdod lleol ac un o'r grŵp wedi'u henwebu i fod ar y Cydbwyllgor.

Roedd angen cytuno a gosod Cytundeb Rhwng Awdurdodau.

Roedd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu yn cefnogi Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Chonwy ar hyn o bryd. Cytunwyd y dylai'r Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol gwblhau'r gwaith gyda chost i'r awdurdod lleol.

Eglurwyd y bydd y gwasanaeth yn dechrau ar 1 Ebrill 2013. Yng nghynllun drafft Cytundeb Lefel Gwasanaeth, bydd cyfarfodydd misol yn cael eu cynnal i drafod y canlyniadau yn yr ysgolion ac i ystyried pa ysgolion sydd angen mwy o gefnogaeth.

PENDERFYNWYD y dylid derbyn a chofnodi'r adroddiad llafar.

6 DADANSODDIAD O ADRODDIADAU AROLYGIADAU

Cyflwynodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol Ddadansoddiad o Adroddiad Arolygiadau (wedi'i gylchredeg yn flaenorol).

Roedd dwy ysgol wedi derbyn Arolwg Estyn ym mis Hydref 2012, sef:

- Ysgol Uwchradd Catholig Bendigaid Edward Jones, y Rhyl
- Ysgol Clocaenog

Nododd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol bod yr adroddiadau yn bositif ar y cyfan. Yr unig argymhelliad gan Arolygwr Estyn oedd y dylai Ysgol Uwchradd Catholig Bendigaid Edward Jones ddatblygu cydlynriad rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol.

Mynegodd y Cynghorydd Margaret McCarroll ei phryder ei bod wedi cael gwybod bod y Pennaeth a'r Dirprwy Bennaeth wedi ymddiswyddo o Ysgol Uwchradd Catholig Bendigaid Edward Jones. Roedd hyn yn newyddion siomedig iawn yn enwedig gan fod yr ysgol wedi bod yn gwneud cynnydd da iawn yn ddiweddar.

Nododd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol nad oedd unrhyw wybodaeth bellach am uno Ysgol Uwchradd Catholig Bendigaid Edward Jones, y Rhyl ac Ysgol Santes Ffraid, Dinbych.

Cadarnhaodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol y gall gysylltu ag ysgol Bendigaid Edward Jones yn ei swydd bresennol, i roi cymorth gyda datblygu cydlynriadau rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol ond yn unol â'i rôl newydd bydd angen cytundeb gan y Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol.

PENDERFYNWYD -

- *Y dylid derbyn a chofnodi'r adroddiad.*
- *Y dylid anfon llythyr i bob ysgol yn eu hysbysu bod Adroddiad yr Arolwg wedi'i hystyried, eu llongyfarch am y nodweddion da a nodwyd, a'u hatgoffa am wasanaethau'r Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol mewn perthynas ag unrhyw faes sydd angen ei ddatblygu neu faterion allweddol sydd angen eu datrys.*
- *Y dylid gofyn i'r AALI ddosbarthu'r llythyrau i'r ysgolion perthnasol.*

7 CANLYNIADAU ARHOLIADAU 2012

Cyflwynodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol adroddiad Canlyniadau Arholiadau 2012 (wedi'i gylchredeg yn flaenorol).

Roedd yr adroddiad yn cynnwys canlyniadau manwl arholiadau TGAU a Lefel Uwch Addysg Grefyddol ar gyfer 2011 a 2012, ynghyd â dadansoddiad y gwahaniaethau a'r tueddiadau.

Diben yr adroddiad oedd er mwyn i'r aelodau ddefnyddio eu gweithredoedd mewn perthynas â dyletswydd statudol i fonitro darpariaeth Addysg Grefyddol mewn ysgolion, ac i gael y wybodaeth lawn am ganlyniadau'r flwyddyn honno.

Roedd y wybodaeth a gafwyd am y Cwrs Llawn yn bositif iawn. Roedd y Cwrs Byr yn cael ei ddefnyddio gan rai ysgolion er mwyn i'r disgyblion gael cymhwyster.

Eglurwyd bod A*-G yn cael eu cyfri fel graddau cymhwyster.

Mae Ysgolion a'r ALI yn defnyddio "Fischer Family Trust" er mwyn gallu dadansoddi'r data ymhellach ar draws yr ysgolion. Mae'r Ymddiriedolaeth yn defnyddio sefyllfa gymdeithasol pob dysgwr i ragweld canlyniadau eu harholiadau ar sail canlyniadau gan blant eraill mewn sefyllfa debyg. Nid yw'r data hwn ar gael ar gyfer CYSAG ar hyn o bryd.

PENDERFYNWYD y dylid derbyn a chofnodi'r adroddiad.

8 CADARNHAU ASESIAD ATHRAWON YNG NGHYFNOD ALLWEDDOL 3

Cyflwynodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol yr adroddiad (wedi'i gylchredeg yn flaenorol).

Diben yr adroddiad oedd ystyried dadansoddi'r canlyniadau o'r broses safoni.

Roedd CYSAG Cymru yn ymwybodol o'r canlyniadau ac wedi darparu cyllid ar gyfer hyfforddiant Cymru gyfan. Cynhaliwyd yr hyfforddiant ar 27 Ionawr, yng Nghyffordd Llandudno. Cyflwynodd Gavin Craigen yr hyfforddiant. Roedd yr ysgolion yn cyflwyno portffolio ar gyfer bob lefel. Roedd y portffolios yn cael eu hanodi a'u hanfon at safonwyr. Os bydd unrhyw broblemau yn ymwneud â'r portffolios byddai'r safonwyr yn eu dychwelyd i'r ysgol. Roedd yr hyfforddiant wedi'i redeg yn dda a derbyniwyd adborth positif.

PENDERFYNWYD y dylid derbyn a chofnodi'r adroddiad.

9 TREFNIADAU MONITRO ADDYSG GREFYDDOL MEWN YSGOLION YN Y DYFODOL

Cyflwynodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol adroddiad (wedi'i gylchredeg yn flaenorol) i alluogi trafodaeth ynglŷn â threfniadau monitro Addysg Grefyddol mewn ysgolion yn y dyfodol mewn cysylltiad â GEGYR.

Roedd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol yn gweithio ar gyfer cefnogaeth cwricwlwm ar hyn o bryd. Ni fyddai'r Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol yn Ymgynghorydd Addysg Grefyddol mwyach o dan system newydd GEGYR nac yn ei rôl newydd fel Arweinydd System. Bydd rôl Arweinydd System yn cadw cyfrifoldeb ar gyfer Addysg Grefyddol, ond bydd cynnydd yn y gost i'r awdurdod lleol ar gyfer cefnogaeth cwricwlwm. Roedd cyfrifoldebau CYSAG wedi'u gosod yn nhudalennau 2 a 3 o lawlyfr gwyrdd CYSAG. Bydd yr AALI yn adolygu'r maes llafur eleni.

Efallai y bydd cyswllt cyntaf gyda'r GEGYR, yn unol â'r trefniadau gwasanaeth newydd, yn cael eu hanfon ymlaen at ddogfen cwestiynau a ofynnir yn aml (FAQ). Onid yw'r ymholiad wedi'u cynnwys yn y cwestiynau a ofynnir yn aml yna gellir gwneud ymholiad e-bost neu dros y ffôn. Onid yw'r prosesau hyn yn llwyddo i

ddatrys y mater, yna gellir trefnu ymweliad. Dyluniwyd y broses er mwyn lleihau staff ac amser teithio.

Yn yr adroddiad roedd rhesymwaith holiadur ynghyd â holiadur i'r ysgolion ei gwblhau.

Eglurodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol y byddai'r Arweinwyr System newydd yn cael gwybodaeth lawn am safonau llythrennedd a rhifedd mewn ysgolion. Bydd staff sydd newydd gael eu penodi yn derbyn hyfforddiant llawn. Mewn perthynas â chefnogaeth, gellir cael Fforymau Addysg Grefyddol sy'n cyfarfod ddwywaith y flwyddyn a threfnu sesiwn galw draw unwaith neu ddwywaith bob tymor.

Bydd Marc Ansawdd Addysg Grefyddol yn cael ei ychwanegu at y Rhaglen ar gyfer y cyfarfod nesaf.

Mynegwyd pryder na fydd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol yn ymweld ag ysgolion mwyach, ac o ganlyniad y bydd gwybodaeth yn cael ei gollu. Bydd cynllun peilot yn cael ei weithredu gan gynnwys Marc Ansawdd Addysg Grefyddol.

Roedd yn rhaid i CYSAG ddarparu gweithrediad statudol. Bydd cyfarfodydd yn cael eu rhedeg fel ag y maent yn awr yn y dyfodol, yr unig wahaniaeth oedd y dull o dalu am y cyfarfodydd. Bydd adroddiad yr ysgol yn cael ei anfon fel arfer ond yn cael ei drafod mewn un cyfarfod. Bydd y Cadeiryddion a'r Is-Gadeiryddion yn cymryd mwy o ran yng ngohebiaeth y Pwyllgor.

Parhawyd â'r drafodaeth a mynegwyd pryderon am waith ychwanegol ar gyfer y Cadeiryddion a'r Is-Gadeiryddion gan y bydd hyn yn cael effaith enfawr. Mynegwyd pryder am y ffaith y bydd gwybodaeth arbenigol yn cael ei gollu.

PENDERFYNWYD bod yr Aelodau yn derbyn ac yn cofnodi'r dull gorau o fonitro Addysg Grefyddol mewn ysgolion.

10 CYSAG CYMDEITHAS CYMRU

Cyflwynodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol gofnodion cyfarfodydd blaenorol CYSAG Cymdeithas Cymru a gynhaliwyd ar 26 Mehefin a 23 Tachwedd 2012 (copïau wedi'u hamgáu).

Cadarnhaodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol bod adroddiad llafar wedi'i gyflwyno yng nghyfarfod CYSAG diwethaf ar 5 Hydref 2012, yn dilyn cyfarfod CYSAG Cymdeithas Cymru 26 Mehefin.

Adroddodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol bod Jonathan Martin wedi gwneud cyflwyniad dwyieithog yng nghyfarfod diwethaf CYSAG Cymdeithas Cymru am Goleg Merthyr Tudful sydd am fod yn goleg trydyddol o fis Medi 2013. Cadarnhaodd y byddai cwricwlwm newydd y coleg yn cynnig cymwysterau lefel A/AS mewn Addysg Grefyddol ac y bydd pob disgybl yn derbyn elfen Addysg

Grefyddol yn eu haddysg, drwy Addysg Grefyddol yng nghymhwyster Bagloriaeth Cymru mewn tiwtorial. Cynigwyd yn y cyfarfod y dylai'r CYSAG lleol ystyried penodi aelod o Addysg Bellach.

Cadarnhaodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol ei fod wedi cysylltu â Choleg Addysg Bellach Sir Ddinbych a Chonwy (Coleg Llandrillo), gan ei fod yn dymuno gwahodd y Caplan i'r cyfarfod CYSAG nesaf er mwyn egluro beth yr allai gynnig i CYSAG a beth y gall CYSAG ei gynnig i'r coleg.

Mewn perthynas â llefydd gwag i Benaethiaid ar CYSAG, roedd enwebiadau yn cael eu rhoi gan gyfarfod Ffederasiwn Penaethiaid oedd yn cael ei gynnal Ddydd Llun 4 Chwefror 2013.

Mae cyfarfodydd CYSAG Cymdeithas Cymru yn cael eu cynnal tair gwaith y flwyddyn. Mae angen cynrychiolydd ychwanegol o CYSAG i fod ar CYSAG Cymdeithas Cymru. Y broses arferol yw bod y Cadeirydd, y Cyn-Gadeirydd a'r Is-Gadeirydd yn gynrychiolwyr, ond gan fod cryn dipyn o amser ers cael Cyn-Gadeirydd, roedd angen trydydd cynrychiolydd o'r grŵp. Cyfarfodydd CYSAG Cymdeithas Cymru sydd i ddod yw:-

22 Mawrth, i'w gynnal yng Nghasnewydd.
19 Mehefin, i'w gynnal yng Nghaernarfon.

Enwebwyd Dominic Oakes, ond eglurodd ei fod yn pryderu am gollu incwm gan ei fod yn hunangyflogedig. Ar wahân i hynny, roedd ganddo ddiddordeb mawr mewn mynychu cyfarfodydd CYSAG Cymdeithas Cymru.

Cadarnhaodd yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol y byddai'n gwneud ymholiadau am golled incwm.

PENDERFYNWYD y dylid cofnodi a derbyn cofnodion cyfarfodydd blaenorol CYSAG Cymdeithas Cymru a gynhaliwyd ar 26 Mehefin 2012 a 23 Tachwedd.

11 DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 10 Mehefin 2013. Bydd y lleoliad yn cael ei gadarnhau yn dilyn cadarnhau'r cyfarfodydd sydd i'w cynnal rhwng Mai 2013 – Ebrill 2014.

Daeth y cyfarfod i ben am 12.15 pm.

<p>Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog Addysg Grefyddol (CYSAG)</p>		
Dyddiad y cyfarfod:		01 Chwefror 2013
Eitem ar y Rhaglen:	5	DARPARIAETH YMCD YN Y SECTOR ADDYSG BELLACH
<u>Cefndir yr Adroddiad:</u>		
<p>Derbyniodd CCYSAGauC gyflwyniad yn hydref 2012 ym Merthyr Tudful ar YMCD yn y sector Addysg Bellach.</p>		
<u>Pwrpas yr Adroddiad:</u>		
<p>Derbyn cyflwyniad Toni Coulton ar ddarpariaeth YMCD yn y sector addysg bellach, a thrafod sut gall CYSAG gefnogi'r coleg 6ed dosbarth yn y Rhyl, Sir Ddinbych. Mae Toni wedi bod yn cefnogi'r gwaith cenedlaethol trwy Dare 2 Engage a Chyngor Cenedlaethol Ffydd a Chredoau mewn Addysg Bellach.</p>		
<u>Argymhellion:</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Derbyn y cyflwyniad llafar ▪ Trafod sut gall CYSAG gefnogi coleg chweched dosbarth a choleg addysg bellach y Rhyl. 		

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog Addysg Grefyddol (CYSAG)		
Dyddiad y cyfarfod:		01 Chwefror 2013
Eitem ar y Rhaglen:	6	DADANSODDI ADRODDIADAU AROLYGON
<u>Cefndir yr Adroddiad:</u>		
<p>Mae'n ddyletswydd statudol ar CYSAG i fonitro darpariaeth Addysg Grefyddol ac addoli ar y cyd mewn ysgolion. Mae ganddyn nhw draddodiad hir o dderbyn adroddiadau arolygon Estyn ymhob cyfarfod.</p>		
<u>Pwrpas yr Adroddiad:</u>		
<p>Rhoi gwybod i aelodau am ganlyniadau Adroddiadau Arolygon diweddar Estyn.</p>		
<u>Argymhellion:</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Derbyn yr adroddiad ▪ Anfon llythyr i bob ysgol i roi gwybod iddyn nhw bod adroddiad o'u harolwg wedi ei ystyried, i'w llongyfarch am yr elfennau da a adnabuwyd, ac i'w hatgoffa bod yr Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol a'r Swyddogion Gwella Ysgolion ar gael i gynorthwyo gydag unrhyw faes sydd angen ei ddatblygu neu unrhyw fater sydd angen ei ddatrys. ▪ Gofyn i'r AALI ddosbarthu'r llythyrau i'r ysgolion. 		

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Dadansoddiad o Adroddiadau Arolygiadau CYSAG Sir Ddinbych

Haf 2013

(adroddiadau a gyhoeddwyd yn nhymor y gwanwyn)

Ysgol	Dyddiadau	Arolygwr Adrodd
Ysgol Gymraeg y Gwernant	Ionawr 2013	Merfyn Jones
<p><i>Mae Ysgol Gymraeg y Gwernant yn rhannu safle gydag Ysgol Gynradd Bryn Collen yn nhref Llangollen, Sir Ddinbych. Mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion yn dod o dref Llangollen a'r pentrefi cyfagos. Mae'r ardal yn cael ei disgrifio fel un eithaf ffyniannus ac nid yw'r disgyblion yn dod o gefndiroedd cymdeithasol sydd dan anfantais. Mae tua 11% o'r disgyblion yn gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim. Mae hyn yn llai na chyfartaledd yr awdurdod lleol a Cymru gyfan.</i></p>		
Ysgol Bryn Hedydd	Tachwedd 2012	Barry Norris
<p><i>Mae Ysgol Bryn Hedydd yn y Rhyl, Sir Ddinbych. Mae tua 470 o ddisgyblion ar y gofrestr, o 3 i 11 oed, gan gynnwys tua 60 sy'n mynychu'r feithrinfaf rhan amser. Mae'r disgyblion yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau oedran sengl ar hyn o bryd. Nid yw ardal yr ysgol o dan fantais nac anfantais economaidd. Ond, 15% o ddisgyblion yr ysgol sy'n gymwys i dderbyn prydau ysgol am ddim, sy'n llai na'r cyfartaledd ar gyfer ysgolion cynradd yng Nghymru.</i></p>		
Ysgol Uwchradd Glan Clwyd	Tachwedd 2012	Iolo Dafydd
<p><i>Mae Ysgol Glan Clwyd yn ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg, wedi'i lleoli yn Llanelwy, Sir Ddinbych. Yn bennaf, mae'r ysgol yn darparu addysg ar gyfer rhannau gogleddol Sir Ddinbych, ynghyd â rhannau o Sir y Fflint a Dwyrain Conwy. Mae'r disgyblion yn dod o ardaloedd dinesig yn bennaf, ac mae bron i 9% yn byw yn un o ardaloedd mwyaf diffreintiedig Cymru. Mae'r ffigwr hwn gryn dipyn yn uwch na ffigyrau ysgolion eraill tebyg. Mae tua 7% o'r disgyblion yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim, sydd gryn dipyn yn llai na'r ffigwr cenedlaethol.</i></p>		
Ysgol Llywelyn	Rhagfyr 2012	David Ellis
<p><i>Mae Ysgol Llywelyn yn ysgol gynradd fawr ar gyrion deheuol y Rhyl, wedi'i hadeiladu yn yr 1950au gyda chryn dipyn o dir. Mae'r disgyblion yn dod o amrywiaeth o gefndiroedd, gan amrywio o gefndiroedd eithaf ffyniannus i rai o dan anfantais economaidd. Dim ond am gyfnod byr y mae tua phumed o'r teuluoedd yn aros yn yr ardal. Mae tua 24% o'r disgyblion yn derbyn prydau ysgol am ddim, sy'n uwch na chyfartaledd yr awdurdod lleol a chenedlaethol.</i></p>		
Ysgol y Lllys	Rhagfyr 2012	Goronwy Morris
<p><i>Mae Ysgol y Lllys yn ysgol cyfrwng Cymraeg, sy'n cael ei chynnal gan awdurdod addysg Sir Ddinbych. Mae wedi'i lleoli ym Mhrestatyn. Mae'r ysgol yn darparu addysg i'r dref a'r ardaloedd cyfagos. Mae'r ysgol yn derbyn disgyblion o amrywiaeth gallu llawn. Mae'r canran o ddisgyblion sy'n gymwys i dderbyn prydau ysgol am ddim (10.5%) yn is na'r cyfartaledd ar gyfer Sir Ddinbych a Chymru. Mae pum deg pump (21%) o ddisgyblion yr ysgol ar gofrestr anghenion dysgu ychwanegol. Mae'r ffigyrau hyn yn agos at ganrannau'r sir a Chymru.</i></p>		

SYLWADAU POSITIF

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r Canlyniadau?

Safonau:

- Yn yr asesiadau ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen yn 2012, roedd y rhan fwyaf o ddisgyblion wedi llwyddo i gyflawni'r canlyniadau disgwylidig (canlyniad 5 neu well) yn natblygiad personol a chymdeithasol, lles ac amrywiaeth diwylliannol. (Gwernant)

Lles:

- Mae'r disgyblion yn falch iawn o'u cymuned leol ac yn cyfrannu'n helaeth i wahanol elusennau. (Gwernant)

- Mae disgyblion yn datblygu sgiliau moesol, cymdeithasol a sgiliau bywyd da. (Bryn Hedydd)
- Mae'r gwaith elusennol helaeth yn enghraifft o'r modd y mae'r disgyblion yn dangos gofal at eraill. (Glan Clwyd)
- Mae'r disgyblion yn casglu arian ar gyfer amryw o elusennau ac yn rhan o nifer cynyddol o gysylltiadau a phrosiectau gyda'r gymuned leol. (Llywelyn)

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Profiadau dysgu:

- Mae'r cynlluniau gwaith yn gynhwysfawr ac yn cyfateb yn dda â gofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol, y Cyfnod Sylfaen ac addysg grefyddol. (Gwernant)
- Mae'r disgyblion yn cael cyfleoedd i gymharu eu profiadau bywyd gyda rhai plant o wahanol wledydd, a gyda hynny yn hyrwyddo eu parch a'u dealltwriaeth o wahanol ddiwylliannau a ffyrdd o fyw. (Gwernant)
- Mae'r ysgol yn dda am hyrwyddo dinasyddiaeth byd-eang, er enghraifft gydag wythnos dinasyddiaeth byd-eang a chysylltiadau parhaus gyda gwledydd eraill drwy brosiect Comenius. (Bryn Hedydd)
- Un o gryfderau'r ysgol yw darpariaeth cwricwlwm eang a chytbwys sy'n cyfateb â'r gofynion statudol yn llawn ynghyd ag anghenion y disgyblion a'r gweithwyr cyflogedig. (Glan Clwyd)
- Mae'r ysgol yn cynnig amrywiaeth addas o brofiadau er mwyn i'r disgyblion gael datblygu eu dealltwriaeth o ddinasyddiaeth byd-eang, a'u rôl hwy yn y gymdeithas. (Glan Clwyd)
- Mae'r ysgol yn darparu cwricwlwm eang, cytbwys a pherthnasol drwy ymagwedd effeithiol yn seiliedig ar bwnc sy'n cyfateb â gofynion y Cyfnod Sylfaen a chwricwlwm statudol cyfnod allweddol 2 (Llywelyn).
- Maent yn datblygu ymwybyddiaeth addas o ddinasyddiaeth byd-eang, er enghraifft drwy gysylltiadau'r ysgol ag India a mentrau Masnach Deg. (Llywelyn)
- Rhoddir cyfleoedd da i'r disgyblion i ddatblygu eu hymwybyddiaeth ac ehangu eu gwybodaeth am rannau eraill y byd a diwylliannau eraill. Mae cysylltiadau amrywiol gydag ysgolion Ewropeaidd eraill drwy gynllun Comenius, ynghyd ag ymwelwyr rheolaidd o dramor, yn ddull effeithiol iawn o ehangu gorwelion disgyblion a datblygu eu dealltwriaeth o wahaniaethau rhwng diwylliannau ac arferion. (Y Llys)

Gofal, cefnogaeth ac arweiniad:

- Polisiâu a threfniadau effeithiol ar waith a rhaglenni megis addysg bersonol a chymdeithasol er mwyn sicrhau bod gan bob plentyn y profiadau angenrheidiol. (Gwernant)
- Mae'r disgyblion yn cael eu hannog yn gyson i wahaniaethu rhwng cywir ac anghywir. Mae gwerthoedd megis gonestrwydd, tegwch a pharch tuag at wirionedd a chyfiawnder yn treiddio drwy waith dydd i ddydd yr ysgol. (Gwernant)
- Mae addoli ar y cyd, amser cylch a chyfnodau yn ystod gwersi yn sicrhau bod disgyblion yn cael cyfleoedd rheolaidd i ystyried y neges sy'n cael ei chyflwyno. (Gwernant)
- Mae trefniadau i gefnogi datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y disgyblion yn nodwedd gref yn yr ysgol. Maent yn cael effaith bositif ar ganlyniadau'r disgyblion. (Bryn Hedydd)
- Mae'r ddarpariaeth eang o addysg bersonol a chymdeithasol yn hynod o effeithiol. (Glan Clwyd)

- Mae'r ysgol yn hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol a chymdeithasol y disgyblion fel bo'n addas, ac mae datblygiad diwylliannol yn derbyn mwy o sylw. (Glan Clwyd)
- Mae dulliau ardderchog o gefnogi eu hiechyd a lles, er enghraifft gyda'u rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol a grwpiau meithrin. Mae'r ddarpariaeth yn cyfrannu'n dda at ddatblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y disgyblion. (Llywelyn)
- Mae'r ddarpariaeth ar gyfer hyrwyddo datblygiad moesol, cymdeithasol, ysbrydol a diwylliannol y disgyblion yn hynod o effeithiol. Mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn y parch y maent yn ei ddangos tuag at ei gilydd ac at oedolion. (Y Llys)

Amgylchedd Dysgu:

- Mae'r rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol yn gwneud cyfraniad sylweddol i hybu ymwybyddiaeth disgyblion o'r angen i barchu pobl sy'n wahanol ac i ddatblygu meddwl agored sy'n meithrin gwerthoedd ac yn herio agwedd. (Glan Clwyd)
- Mae'r ysgol yn hyrwyddo parch at amrywiaeth ac yn cyfathrebu'r gwerthoedd hyn yn effeithiol. (Llywelyn)
- Mae parch at amrywiaeth a chydaddoldeb hil yn cael ei hyrwyddo drwy amrywiaeth o waith yn astudio gwledydd tramor. (Y Llys)

SYLWADAU NEGyddOL

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Profiadau dysgu:

- Nid yw'r rhaglen addysg bersonol a chymdeithasol wedi'i chydlynu'n dda iawn. (Ysgol Uwchradd Gatholig Bendigaid Edward Jones)

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog Addysg Grefyddol (CYSAG)		
Dyddiad y cyfarfod:		01 Chwefror 2013
Eitem ar y Rhaglen:	7	CYSTADLEUAETH LLYTHRENNEDD A RHIFEDD ADDYSG GREFYDDOL
<u>Cefndir yr Adroddiad:</u>		
<p>Mae ceisiadau'r gystadleuaeth Llythrennedd a Rhifedd a noddwyd gan CYSAG wedi eu derbyn a'u beirniadu ac mae'r ysgolion buddugol wedi derbyn eu gwobr ariannol.</p>		
<u>Pwrpas yr Adroddiad:</u>		
<p>Rhoi gwybod i CYSAG pwy yw'r ysgolion buddugol a dangos rhai o'r ceisiadau llwyddiannus.</p>		
<u>Argymhellion:</u>		
<ul style="list-style-type: none">▪ Derbyn yr adroddiad		

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog Addysg Grefyddol (CYSAG)		
Dyddiad y cyfarfod:		01 Chwefror 2013
Eitem ar y Rhaglen:	8	TAITH NODDEDIG CYNGOR CREFYDDOL CYMRU A LLOEGR
<u>Cefndir yr Adroddiad:</u>		
Cynhaliwyd y daith noddedig ar 11 Mai yn Llangollen er budd Cyngor Crefyddol Cymru a Lloegr.		
<u>Pwrpas yr Adroddiad:</u>		
Rhoi gwybod i CYSAG am y daith noddedig.		
<u>Argymhellion:</u>		
Derbyn yr adroddiad llafar.		

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog Addysg Grefyddol (CYSAG)		
Dyddiad y cyfarfod:		01 Chwefror 2013
Eitem ar y Rhaglen:	9	CCYSAGauC
<u>Cefndir yr Adroddiad:</u>		
<p>Mae CYSAG yn dal yn aelod o Gymdeithas CYSAGau Cymru ac yn derbyn adroddiadau cyfarfodydd gan yr aelodau sydd yn eu mynychu, ac yn derbyn cofnodion ac unrhyw adroddiad arall gan y Gymdeithas.</p>		
<u>Pwrpas yr Adroddiad:</u>		
Rhoi gwybod i aelodau am ffocws a phrif ganlyniadau cyfarfodydd blaenorol.		
<u>Argymhellion:</u>		
<ul style="list-style-type: none">▪ Derbyn cofnodion y cyfarfod blaenorol.▪ Cytuno ar bwy fydd yn mynychu cyfarfod nesaf CCYSAGauC (Caernarfon, 19 Mehefin 2013) a thrafod enwebiadau ar gyfer y Pwyllgor Gweithredol (copi yn amgaaedig).		

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag



**Cyfarfod CCYSAGauC, Newport, 22 Mawrth
2013 / Wales Association of SACREs meeting,
Newport, 22 March 2013**

<p>Ynys Môn / Anglesey Rheinallt Thomas Eurfryn Davies Bethan James</p> <p>Blaenau Gwent Gill Vaisey</p> <p>Pen-y-bont ar Ogwr / Bridgend Edward Evans Carys Pritchard</p> <p>Caerffili/ Caerphilly Vicky Thomas Michael Gray Enfys Hawthorn Martyn Western</p> <p>Caerdydd / Cardiff Carys Pritchard</p> <p>Sir Gaerfyrddin / Carmarthenshire Mary Parry Helen Gibbon Gwyneth Thomas</p> <p>Ceredigion</p> <p>Conwy Phil Lord Nicholas Richter</p>	<p>Sir Ddinbych / Denbighshire Phil Lord Gavin Craigen</p> <p>Sir y Fflint / Flintshire Phil Lord</p> <p>Gwynedd W M Meredith Bethan James</p> <p>Merthyr Tudful / Merthyr Tydfil Carys Pritchard</p> <p>Sir Fynwy / Monmouthshire Gill Vaisey Susan Cave Sharon Perry-Phillips</p> <p>Castell-nedd Port Talbot / Neath and Port Talbot Janice Dudley?</p> <p>Casnewydd / Newport Vicky Thomas Sally Northcott David Williams Huw Stephen Heather Vaughan Soam Sharma A Davidson Neata Baicher JP Val Delahaye Sally Mlewa</p> <p>Sir Benfro / Pembrokeshire</p> <p>Powys John Mitson</p>	<p>Rhondda Cynon Taf Carys Pritchard</p> <p>Abertawe / Swansea Vicky Thomas</p> <p>Torfaen Vicky Thomas Margaret Oelmann</p> <p>Bro Morgannwg / Vale of Glamorgan Carys Pritchard Dafydd Treharne Ramez Delpak</p> <p>Wrecsam / Wrexham Libby Jones Tania ap Siôn</p> <p>Sylwedyddion / Observers Leslie Francis (Canolfan y Santes Fair / St Mary's Centre) Ben Wigley (REMW) Tudor Thomas (WJEC)</p>
---	---	--

Minutes

1. Cyflwyniad a chroeso / *Introduction and welcome.*

Chair, Edward Evans introduced the Mayor of Newport, Cllr John Guy who then welcomed everyone to the meeting in Newport. He described Newport as a city with a wealth of diversity and went on to say that Newport SACRE has many different faiths represented. He noted that WASACRE has been supportive of Community Cohesion initiatives and helps to ensure that RE is taught well in all schools, including Collective Worship. In 2011 Newport organised a series of events for the National RE festival. Many schools took part and that work is on going. WASACRE is important because it provides the forum and the voice for RE across wales. The Mayor concluded his address by offering well wishes for the meeting.

This was followed by a presentation by the Gwent Education Minority-ethnic Service who provides support for children who are Black Minority Ethnic in the Newport area. There are 94 different languages spoken in the Newport area including dialects, for which the team develop language and tuition support. They also work with Show Racism the Red Card and the Holocaust Memorial Day Trust. The service has organised a variety of activities for their 'See the World through Ours Eyes' project focussing on different countries including China and India. They informed members of the GEMS Faith Trail (leaflet shared in the meeting) and GRT History month for which there will be a celebration in Cardiff this year on June 5th. Their website address was shared www.newportlearn.net/inclusion/ and members were invited to login as 'guest' to find out more information about any of the services GEMS provide.

2. Adfyfrio tawel / *Quiet reflection*

Chair Edward Evans read two poems, one entitled 'The Donkey' by E A Chesterton and asked members to reflect on the events of Holy Week.

3. Ymddiheuriadau / *Apologies* Lynda Maddock, Jen Malcolm (NPT), Christine Abbas, Cllr Bob Poole, Claire Lane (Blaenau) Gwent. Meinir Loader.

4. Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd yn Merthyr Tudful, 23 Tachwedd 2012 / *Minutes of meeting held in Merthyr Tydfil, 23 November 2012*

The minutes were accepted as a true record of the meeting.

5. Materion sy'n codi / *Matters arising*

Item 6, 3rd point. Update on the launch of the All Party Parliamentary Group attended by Tania ap Sion in June 2012. The enquiry has been completed and copies of report are available from the WASACRE website. It presents a worrying picture in England in regard to supply of RE teachers and support for RE teachers. E.g. RE taught by teaching assistants; about half of primary teachers lacked confidence in teaching RE; over 50% of secondary RE teachers have no qualification in RE. The inclusion of non-specialists gave a false impression of England having enough RE teachers. The findings also show that applications for RE teacher training courses are down by 140, with the loss of bursaries for RE. With regard to support, 40% of schools found that

RE teachers have limited access to CPD. A range of government policies in England, e.g. the EBacc, is lowering the status of RE in schools in England.

In relation to the results of the APPG enquiry in England, Tudor Thomas (WJEC) raised concerns about the drop in WJEC RS exam entries in England due to the EBacc and noted that this was very worrying. Short courses are not recognised in England and the status of RE qualifications in general has diminished. Rheinallt Thomas asked whether WASACRE could do a research project focusing on the situation in Wales, and perhaps conduct a Wales 'review'. In response, Vicky Thomas reminded members that we will have the results of the Estyn thematic review shortly and said that this may be helpful and suggested that WASACRE waits to see what Estyn reports on 18 June. Leslie Francis agreed that research is helpful and Rheinallt Thomas proposed that we wait but discuss this at a later date. Members agreed.

Mary Parry raised concerns about the curriculum review in Wales, with RE not being a part of this review, and suggested that WASACRE should request that RE be made part of the review. She was concerned that the Exemplar Framework would no longer be relevant with the new Literacy and Numeracy Framework and other possible curriculum changes. Gavin Craigen urged caution, saying that the reason RE has not been included is because Welsh Government is satisfied with it. Therefore, he suggested that WASACRE should remind Welsh Government of the importance of RE and that RE is a statutory requirement. Rheinallt Thomas shared the correspondence he had received in December 2012 from Leighton Andrews, written in response to a letter he had written, highlighting the following section:

RE will remain a statutory requirement in all maintained schools in Wales and England (*Education Reform Act 1988 s.2 (1) (a)*). The religious education taught in schools must continue to comply with the requirements of the locally agreed syllabus produced by each local authority via its Standing Advisory Council for Religious Education (SACRE). We would expect these arrangements to continue within the regional consortia structure but exact details would obviously vary from one consortia to another...

Gill Vaisey said that Blaenau Gwent and Monmouthshire SACREs have discussed the curriculum review and felt they would rather not make any change to their agreed syllabi yet as they would have to make amendments in line with the curriculum review proposed changes after September 2014. Vicky Thomas raised the point that since 2008 we have commonality of agreed syllabi in Wales and this has been a significant achievement. There was now a danger of losing commonality across Wales if Local Authorities make their own changes to reflect the national changes. Carys Pritchard noted that September 2014 is when the curriculum review will have been finalised and that the evaluation of the Foundation Phase is on-going. WASACRE should take account of the implementation, impact and future impact of this evaluation also.

Some members suggested that WASACRE contact the Minister of Education and Skills to request that RE is included in the curriculum review and /or to draw his attention to the Exemplar Framework for RE (2008) and ask what likely impact the

curriculum review will have on it from September 2014. In response to a vote on the question of sending a letter to the Minister, a majority of members voted for WASACRE to write a letter and to leave the officers of the Association to do this on their behalf.

6. *Hyfforddiant CA3/ KS3 Training*. Gavin Craigen thanked WASACRE for the opportunity to offer the KS3 training, and shared the very positive participant evaluation feedback from the training events held across Wales. A copy of his presentation will be available on the WASACRE website. Evaluations showed positive messages from teachers. This was the first national training and proved a very worthwhile project. The Chair thanked Gavin for his hard work and this was echoed by Vicky Thomas and Gill Vaisey who pointed out that WASACRE responded positively to the KS3 moderation issue by funding and organising the training and acknowledged the hard work of the advisors from all areas of Wales who had been part of this. Gill Vaisey suggested that WASACRE should look at whether there is a need for the Association to support further CPD for RE teachers in the current climate (that is within the consortia arrangements, and reduced advisory services). Phil Lord agreed that this should be explored because schools may be forced to use resources or training from England which would not reflect the Welsh RE curriculum. Chair echoed these concerns and suggested that we keep an eye on the situation. Other members commented that WASACRE support in this area is much needed and appreciated as schools can not afford to send teachers out for CPD and that it helped only having to pay for supply cover. Vicky Thomas said the training was value for money at around £40 for each teacher and this was possible due to Local authorities or consortia working together to keep the costs low. Thanks were extended to consortia and LAs that were involved and who paid for venues and lunches etc.

7. *Cyflwyniadau gan PYCAG ar y Cyfnod Sylfaen / NAPfRE presentations on the Foundation Phase*

Bethan James presented 'People, Beliefs and Questions. Our interpretation'. Anne Williams and Helen Evans from schools in Dolgellau, Gwynedd, thanked Bethan for her support and leadership before presenting 'A story book as a starting point, 'Salamatu and Kandoni go missing' by Steve Bruce' Through this book the pupils were learning more about the world around them, and it was shown how this was related to the National Literacy and Numeracy Framework e.g. The children wrote letters to Salamatu and worked out the costing of goat, weighed rice and estimated the weight of a baby. Bethan thanked her colleagues for their demonstration of how a small rural school in North Wales was responding to the Literacy and Numeracy Framework and their example of a child achieving an outcome 6 using RE.

Phil Lord presented 'RE in the Foundation Phase document' which he developed with help from teachers in Conwy, Denbigh and Flintshire.

Gill Vasey presented topic packs developed with help from teachers in Blaenau Gwent, Torfaen and Monmouthshire.

It is the intention to place all of these resources in one central location for all practitioners in Wales to use.

8. *Gohebiaeth /Correspondence*

- Letter received from Vaughan Salisbury in relation to *RE News* advising members that the publication will now only be available online. The Chair read out the letter and suggested three points that WASACRE need to consider.
Members agreed that WASACRE should write to Vaughan Salisbury to ask if *RE News* can be published in a cheaper format and for full costings to be provided so that the request could be properly evaluated .
- Neeta Baicher from Sikh Association South Wales encouraged members to register for their national conference, details for registration are available from Neeta and Libby Jones via email and hard copies were available at the meeting.
- Happy New Year greeting have been extended from Christine Abbas from the Ba' hai community.

9. *Aroddiad ar gyfarfod y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 6 Chwefror 2013 / Report from the Executive Committee held on 6 February 2013*

This was presented to members at the meeting and copies were available in their papers.

10. *Newyddion diweddar/Update:*

(a) *Gynhadledd CCYSAGauC / WASACRE Conference*

Members were given the background for the WASACRE conference taking place on Thursday 10 October 2013. Tania ap Sion urged members to take the information back to their SACREs and to put the date in their own diaries.

Aims: National training event, raising the profile of RE and the contribution RE can make to national priorities.

Theme: Raising standards in RE

Content: Highlighting the outcomes of the Estyn thematic review, workshops

Audience: Relevant for SACRE representatives, Councilors and teachers from Foundation Phase to post 16.

(b) *Yr Adolygiad Cwricwlwm a meysydd llafur cytûn / The Curriculum Review and agreed syllabuses.*

The following statement was agreed: "WASACRE recommends that SACREs start an agreed syllabus review process that is on-going for the next few years and should implement changes to their agreed syllabus in response to the curriculum review arrangements after September 2014."

This will go out in a letter to all SACRE clerks (LJ). Gill Vaisey clarified this by saying that the review process can begin within each SACRE, but that changes to each agreed syllabus will not need to be made until after September 2014 when we know the results of the curriculum review, in which case appropriate amendments can be made in line with those made to the new curriculum. A discussion ensued about the legalities of the agreed syllabus

review and conference within individual SACREs and the minister's response in his letter to possible implications on SACREs in removing responsibility for Education from local authorities. Vicky Thomas proposed that Leighton Andrew's letter is discussed at the next Executive meeting and is included in the papers for the Executive meeting on the 16 May 2013. (LJ)
SACRE Clerks are to be asked who is responsible for RE within the new arrangements.

(c) REQM/ *Religious Education Quality Mark*

Bethan James spoke on behalf of Phil Lord. The pilot for the Welsh version of the quality mark is complete and he is hoping that teachers from the pilot school can give a presentation at the next WASACRE meeting.

(d) Adolygiad o adroddiadau CYSAG Blynyddol / *Review of SACRE annual reports.*

This item was withdrawn in order for the meeting to end promptly to alleviate time pressures for those travelling in the severe weather conditions.

11. Arddangos adnoddau AG / *Showcase of RE resources.* Examples given during the NAPfRE presentation under item 7.

12. U.F.A. / *A.O.B.* There was no other business.

14. Dyddiad y cyfarfod nesaf / *Date of next meeting:* 19 June 2013, Caernarfon.

Enwebiadau ar gyfer Pwyllgor Gwaith y CCYSAGauC (19 Mehefin 2013)

Nominations for the Executive Committee (19 June 2013)

Mae WYTH o enwebiadau ar gyfer TAIR swydd ar y Pwyllgor Gwaith.

There are EIGHT nominations for THREE positions on the Executive Committees.

1. Mark Brown CYSAG Conwy

Graddiais o Brifysgol Cynru, Bangor, gyda gradd BEd, gan arbenigo mewn Addysg Grefyddol. Drwy gydol fy ngyrfa wedi ystyried AG yn bawn sylfaenol sydd yn hanfodol I gwricwlwm ein hysgolion. Bûm yn athro mewn amrywiaeth o ysgolion, rhai ohonynt yn enwadol a rhai'n fwy seciwlar. Rwyf yn arbenigo yn y Cyfnod Sylfaen, ac rwyf wedi cymryd rhan mewn sawl prosiect Cyfnod Sylfaen I ddatblygu AG fel pwnc integredig yn hytrach nag 'annibynnol' (fel sy'n ofynnol gan gwricwlwm y Cyfnod Sylfaen). Rwy'n mwynhau'r cyfle I eistedd ar GYSAG Conwy fel cynrychiolydd y Cyfnod Sylfaen (swydd yr wyf wedi ei dal ers bron I dair blynedd), ac yn ddiweddar yr wyf wedi ymgymryd â 'Chymrodoriaeth Farmington' er mwyn datblygu adnodd CA2 ar gyfer Cadeirlan Bangor. Drwy gydol fy ngyrfa rwyf wedi datblygu cysylltiadau cryf â grwpiau crefyddol lleol, ac mae'r cysylltiadau hynny yn eu tro wedi datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth y plant o'r byd o'u cwmpas. Rwyf yn athro cynradd ymroddedig gyda chariad gwirioneddol at AG.

Mark Brown Conwy SACRE

I graduated from the University of Wales, Bangor with a BEd degree, specialising in Religious Education. Throughout my career I have seen RE as a fundamental subject which is essential to our school curriculum. I have taught in a variety of schools, both denominational and more secular. I am a specialist in the Foundation Phase and have been involved in several Foundation Phase projects to develop RE as an integrated rather than 'stand-alone' subject (as required by the Foundation Phase curriculum). I relish the opportunity to sit on the Conwy SACRE as the Foundation Phase representative (a post that I have held for nearly 3 years) and have recently undertaken a 'Farmington Fellowship' to develop a KS2 resource for Bangor Cathedral. Throughout my career I have developed strong links with local religious groups, which have in turn developed the children's knowledge and understanding of the world around them. I am a committed and dedicated primary teacher with a real love of RE.

2. Y Cyng. Ernie Galsworthy CYSAG Merthyr Tudful

Bûm yn aelod o GYSAG ers Mai 2012, wedi i mi gael fy ethol i'r cyngor. Cyn hynny bûm yn gynghorydd rhwng 1987 a 2004, a gwasanaethais ar GYSAG Merthyr Tudful yn ystod y cyfnod hwn a mynychu cyfarfodydd CCYSAGauC yn ogystal.

Cefais fy magu mewn amgylchedd Bedyddwyr Cymreig, a than yr oeddwn yn 5 oed bûm yn byw gyda'm mam-gu, Cymraes nad oedd, yn anffodus, wedi dysgu Cymraeg i fy mam ond a wnaeth ei gorau i'm haddysgu i yn yr iaith. Wedi ei marwolaeth, fodd bynnag, collais yr iaith, ac ni ailafaelais ynddi tan y 1990'au hwyr pan fynychais gwrs WLPAN ym Mhrifysgol Caerdydd.

Rwy'n coleddu safbwynt heddychol, a'm harwyr yw Mahatma Gandhi, John Lennon ac Iesu Grist. Yr oeddynt ill tri'n heddychwyr, a chafodd y tri eu diwedd trwy drais. Mae bod yn heddychwyr yn ddull peryglus o fyw, ac weithiau mae angen dewrder i fyw buchedd o'r fath.

Rwyf hefyd yn gynrychiolydd y cyngor ar y Pwyllgor Awdurdodau Lleol Di-niwclear; rwy'n credu bod hynny'n adlewyrchu fy nymuniad i fyw mewn heddwch.

Yr oedd fy nhri arwr yn Hindŵ, yn anffyddiwr ac yn Gristion. Er nad wyf yn cyd-fynd yn llwyr â safbwyntiau fy arwyr, mae gennyf barch mawr tuag atynt, ac rwy'n credu bod parch tuag at bob crefydd yn sylfaenol i heddwch byd-eang.

Councillor Ernie Galsworthy Merthyr Tudfil SACRE

I have been a SACRE member since May 2012 after I was elected to council. I was previously a councillor from 1987 until 2004, and served on Merthyr Tydfil SACRE during this period and also attended WASACRE meetings.

I was brought up in a Welsh Baptist environment and until the age of 5 lived with my grandmother, a Welsh speaker, who unfortunately did not teach Welsh to my mother although, did her best to teach me. Consequently after her death I lost the language and did not pick it back up again until the late 1990's when I attended a WPLAN course at Cardiff University.

I hold pacifist views and my great heroes are Mahatma Gandhi, John Lennon and Jesus Christ, All three were pacifists and met violent deaths. Being a pacifist is a dangerous way of living and sometimes courage is needed to live this life.

I am also the council representative on the Committee of Nuclear Free Local Authorities which I believe reflects how I wish to live in peace.

My three heroes were a Hindu, an atheist and a Christian. While I do not believe totally in the views of my heroes I have great respect for them and it is respect for all religions which I believe is fundamental for world peace.

3. Y Cyngorydd D Michael Gray CYSAG Caerphilly

Rwy'n aelod oes o'r Eglwys Fethodistaidd. Ar ôl bod yn athro Ysgol Sul, rwy'n Bregethwr Lleol Trwyddedig yn yr Eglwys Fethodistaidd, yn organydd eglwys, ac yn swyddog eglwys ar lefelau ardal, rhanbarthol a chenedlaethol, yn ogystal â bod yn Gydlynnydd Cymorth Cristnogol Lleol, yn gyn-Ysgrifennydd a chyn-Gadeirydd fy nghanen leol o 'Eglwysi Ynghyd', ac yn aelod cyswllt o CYTUN .

Rwy'n Gyngorydd ar Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili, ac yn Gadeirydd Pwyllgor CYSAG Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili, ac rwyf wedi cynrychioli CYSAG CBSC ar GCYSAGauC ers 1996.

Rwy'n gyn-aelod o Bwyllgor Gwaith CCYSAGauC, ac yn gyn-Is-gadeirydd (2008-2009) a chyn-Gadeirydd (2009-2011) CCYSAGauC, ac rwy'n dymuno cynnig i Bwyllgor Gwaith CCYSAGauC fy mhrofiad hir o gefnogi a hybu Addysg Grefyddol mewn ysgolion ledled Cymru.

Councillor D Michael Gray Caerphilly SACRE

I am a lifelong member of the Methodist Church, having been a Sunday school teacher I am an accredited local Preacher of the Methodist Church, church organist, and church officer at local, regional & national level, also area Christian - Aid Coordinator and past Secretary , Chairman of my 'ChurchesTogether' and affiliated to CYTUN .

I am a Caerphilly County Borough Councillor, Chairman of Caerphilly County Borough Council SACRE Committee and represented CCBC SACRE on WASACRE since 1996, up to the present date.

I am a past member of the WASACRE Executive Committee and also past Vice - Chairman (2008 - 2009) and Chairman of WASACRE (2009 - 2011), and wish to offer the WASACRE EXECUTIVE my long experience of supporting and projecting Religious Education throughout the schools of Wales.

4. Judy Harris CYSAG Caerdydd

Ar hyn o bryd rwy'n gweithio fel swyddog datblygu plant ac ieuenctid gyda Synod Cenedlaethol Cymru yr Eglwys Unedig Ddiwygiedig. Yn y rôl hon rwy'n gwasanaethu holl Eglwysi Unedig Diwygiedig Cymru, gan hwyluso'u gwaith yn eu cymunedau lleol.

Rwy'n hynod frwdfrydig ynglŷn ag addysg grefyddol mewn ysgolion: yn y gorffennol rwyf wedi gwasanaethu fel caplan ysgol mewn ysgolion cynradd ac uwchradd yn yr Alban. Ers symud i Gymru rwyf wedi gweithio fel Gweithiwr Cymunedol Cysylltiedig â'r Eglwys, ac yn ystod fy nghyfnod yr ardal Llanelli roeddwn yn gysylltiedig ag Ysgol Uwchradd Coed Cae pan gychwynnodd brosiect Mala Heddwch, sydd ers hynny wedi tyfu'n rhaglen addysgol o sylwedd mewn llawer o ysgolion. Rwy'n teimlo'n gryf fod Addysg Grefyddol yn cael ei chyflwyno i ddisgyblion er mwyn eu galluogi i ddeall y rheol syml, "Gwnewch i eraill fel y mynnech i eraill ei wneud i chwi". Rwy'n teimlo bod gennyf lawer i'w gynnig i GCYSAGauC, ac y byddai fy rôl bresennol yn fy ngalluogi i wneud cyfraniad sylweddol.

Judy Harris Cardiff SACRE

I am currently working as the children and youth development officer with the United Reformed Church National Synod of Wales, within this role I cover all the United Reformed Churches in Wales, enabling them with their work in their local communities.

I am passionate about religious education in schools, having in the past served as a school chaplain in primary and secondary schools, in Scotland. Since moving to Wales I have worked as a Church

Related Community Worker, and was connected to Coed Cae Secondary School in Llanelli, during my time there, when it started the Peace Mala project which has since grown to be a significant educational programme within many schools. I feel strongly that pupils are taught RE to enable them to understand the simple rule "Treat others as you would wish them to treat you." I feel I have a lot to offer WASACRE and feel my current role would enable me to contribute significantly.

5. Y Cyng. Louise Hughes CYSAG Gwynedd

Fel Cristion ymarferol, rwyf yn falch o weld fod Ysgolion Eglwys yng Ngwynedd yn hyrwyddo nodweddion Cristnogaeth sef goddefgarwch, maddeuant a chariad roedd yr Iesu ei hun yn eu pregethu. Yn y byd cynyddol seciwlar sydd ohoni heddiw, mae hi'n bwysicach nag erioed fod gair Duw yn dal i gael ei glywed mewn ysgolion a fod plant yn cael cyfle i edrych ar eu ffydd eu hunain heb ofni dirmyg. Mae'r Deg Gorchymyn yn sail gadarn i gymdeithas wâr heddiw, fel yr oedd ddwy fil o flynyddoedd yn ôl neu gellid dadlau eu bod hyn yn oed yn bwysicach gan fod llawer o bobl ifanc yn agored i bwysau oedd ddim yn wynebu cenedlaethau blaenorol ac mae diniweidrwydd plentyndod yn cael ei erydu bob dydd. Mae bod ar bwyllgor CYSAGau Cymru yn gyfle gwych i gwrdd â phobl o'r un ffydd sy'n meddwl yr un fath a sydd hefyd yn credu bod addysg gyda nodweddion Cristnogol yn beth cadarnhaol ym mywydau ein plant a byddwn wrth fy modd o gael cyfle i weithio gyda phobl o'r fath.

Councillor Louise Hughes Gwynedd SACRE

As a practising Christian I am delighted to see that the Church schools in Gwynedd actively promote the Christian virtues of tolerance, forgiveness and love that Jesus himself preached. In today's increasingly secular world it is more important than ever that the word of God is still heard in schools and children are given the opportunity to explore their own faith without fear of derision. The Ten Commandments are as sound a basis for a civilised society today as they were two thousand years ago or even, it could be argued, more important as so many young people are seduced by the shallow world of image, celebrity and the acquisition of material things. Children today are vulnerable to pressures that previous generations were never exposed to and the innocence of childhood is being eroded on a daily basis. Being on the WSACRE committee is a wonderful opportunity to meet like-minded people of Faith who also believe that an education which includes Christian virtues can only be a positive thing in the lives of our children and I would be delighted to be given the chance to work alongside such people.

6. Wyn Myles Meredith CYSAG Gwynedd

Yr wyf yn dymuno gwasanaethu ar Bwyllgor Gwaith CCYSAGC oherwydd fy mod yn ymroddedig i waith CYSAG Gwynedd yn lleol a thrwy hyn wedi mynychu a chefnogi Cymdeithas CYSAGau Cymru ers 1996 yn fy swyddogaeth fel Aelod o Gyngor Gwynedd hyd nes i mi ymddeol yn 2008. Ers hynny, yn rhinwedd fy swydd fel Stiward Cylchdaith Meirion a Dyfi 'rwyf wedi cynrychioli'r Eglwys Fethodistaidd fel cynrychiolydd enwadol.

Tra yn Aelod ar Gyngor Gwynedd rwyf wedi gwasanaethu ar sawl pwyllgor. Teimlaf bod fy mhrofiad ar y Pwyllgor Addysg ac yn Llywodraethwr yn golygu fy mod yn deall yr heriau sy'n wynebu ysgolion cynradd ac uwchradd yr ardal. Rwyf yn edmygu ymroddiad Athrawon Addysg Grefyddol a Phenaethiaid Ysgolion wrth iddynt gyflwyno Addysg Grefyddol ystyrion i blant a phobl ifanc. 'Rwy'n ymwybodol hefyd o'u hymdrechion clodwiw i sicrhau bod sesiynau addoli ar y cyd yn berthnasol i'w byd.

Wyn Myles Meredith Gwynedd SACRE

I wish to serve on the WASACRE Executive Committee as I am committed to the work of Gwynedd SACRE locally and have attended and supported the Welsh Association of SACREs since 1996 in my role as a Member of Gwynedd Council until my retirement in 2008. Since then, as part of my office as the Circuit Steward to the Meirion and Dyfi Area I have represented the Methodist Church as a denominational representative.

Whilst I was a member of Gwynedd Council I served on several committees. I feel that my experience on the Education Committee and as a School Governor means that I understand the challenges facing primary and secondary schools in the area. I admire the commitment of Religious Education Teachers and School Heads when they introduce meaningful Religious Education to children and young people. I am also aware of their praiseworthy efforts to ensure that corporate worship sessions are relevant to their world.

7. Mary Parry CYSAG Caerfyrddin

- Mae gen i brofiad helaeth o weithio ym maes Addysg Grefyddol ac rwy'n angerddol am bwysigrwydd y pwnc i ddatblygu pobl ifanc gyflawn yng Nghymru heddiw.
- Rwyf yn Ymgynghorydd Cysylltiol Addysg Grefyddol gyda Sir Gaerfyrddin (a Dyfed cyn hynny) ers 19 mlynedd, a chyda'r ad-drefnu, rwyf hefyd yn Swyddog Consortiwm Gwella Ysgolion i SWAMWAC (Consortiwm De Orllewin a Chanolbarth Cymru).
- Rwyf yn swyddog proffesiynol i GYSAG Sir Gaerfyrddin. Yn rhinwedd y swydd hon, rwyf wedi bod ynghlwm wrth lunio meysydd llafur cytûn y sir a deunyddiau cefnogi. Hefyd rwyf wedi gweithio'n agos â chyrrff allanol ar faterion sy'n ymwneud ag AGr, megis AdAS, CBAC ac Estyn.
- Rwy'n cynghori a chefnogi athrawon ar weithredu Maes Llafur Cytûn y sir ac ar addysgu Addysg Grefyddol yn effeithiol. Rwyf wedi darparu llawer o gyrsiau ac adnoddau dwyieithog ar gyfer ysgolion – yn sir Gâr ac mewn awdurdodau lleol eraill yng Nghymru.
- Rwyf yn aelod gweithgar o Bwyllgor Gwaith Cymdeithas CYSAGau Cymru ers 17 mlynedd.
- Rwyf wedi cymryd rhan weithredol mewn cyfarfodydd Cymdeithas CYSAGau Cymru a'i gweithgareddau eraill ers ei sefydlu ym 1995.

- Rwyf wedi cynrychioli Cymru ar weithgor AREIAC (cymdeithas ymgynghorwyr AGr gwledydd Prydain) ac rwyf yn cynrychioli CCYSAGau Cymru ar weithgor EFTRE (fforwm Ewropeaidd ar gyfer athrawon AGr).
- Rwyf yn arolygu ysgolion o dan gytundeb Estyn. Bûm yn rhan o dîm Estyn a arolygodd Addysg Grefyddol dros Gymru gyfan eleni.
- Cyn fy swydd bresennol bûm yn bennaeth yr adran Addysg Grefyddol ac yn bennaeth yr ysgol iau yn Ysgol Gyfun Emlyn, Sir Gâr.
- Gyda'r profiad hwn, teimlaf y gallaf wneud cyfraniad gwerthfawr i weithgor CCYSAGau Cymru a byddai'n fraint i barhau i wasanaethu arno.

Mary Parry Carmarthenshire SACRE

- I have been working in the field of Religious Education for many years and I am very passionate about the importance of the subject in developing well-rounded young people in Wales today.
- I have been the Religious Education Associate Advisor for Carmarthenshire (and its predecessor, Dyfed) for 19 years, and with reorganisation I am now also a Consortium School Improvement officer in the SWAMWAC region (South, West and Mid Wales Consortium).
- I am the professional officer to the Carmarthenshire SACRE. As such, I have been involved in drawing up the county's RE Agreed syllabuses and support materials and also, I have worked closely with external bodies such as DfES, WJEC and Estyn on matters relating to RE.
- I advise and support teachers on implementing the county Agreed Syllabus and on teaching RE effectively. I have provided many bilingual courses and resources for schools – both in Carmarthenshire and in other LAs in Wales.
- I have been an active member of the WASACRE executive committee for 17 years.
- I have taken an active role in WASACRE meetings and its other activities since its establishment in 1995.
- I have represented Wales on the AREIAC executive (the RE advisors' association in Great Britain) and currently represent WASACRE on EFTRE (the European forum for RE teachers).
- I inspect schools under Estyn contract. I was one of the three inspectors who undertook the Estyn remit for the inspection of RE across Wales this year.
- Before my present position, I was the head of RE and the head of lower school in Newcastle Emlyn Comprehensive school, Carmarthenshire.
- With this experience, I feel that I can make a valuable contribution to the WASACRE executive and would find it a privilege to continue to serve on it.

8. Parch. Roy Watson

Mae'r Parch. Roy Watson yn Weinidog Methodistaidd sy'n gwasanaethu Abertyleri, Blaenau Gwent.

Mae profiad blaenorol a chyfredol y Parch. Watson fel a ganlyn:-

- Pennaeth AG, Ysgol Uwchradd Willows, Y Sblot, Caerdydd, 1976 – 1996
- Aelod o GYSAG De Morgannwg, 1992 – 1996
- Aelod o GYSAG Blaenau Gwent ers 1996
- Cadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Gynradd Coed y Garn, Nant-y-glo, ers 1996
- Dyfarnwr Pêl-droed i Gymdeithas Bêl-droed Cymru, 1980 – 2003
- Aelod o Dîm y Gaplaniaeth, 6^{ed} Dosbarth, Coleg Gwent, Glynabwly

Rev. Roy Watson

Rev. Roy Watson is a Methodist Minister covering Abertillery, Blaenau Gwent.

Rev. Watson's previous and current experience is as follows:-

- Head of RE, Willows High School, Splott, Cardiff – 1976 – 1996
- Member of South Glamorgan SACRE 1992 – 1996
- Member of Blaenau Gwent SACRE 1996 – present
- Chair of Governors, Coed y – Garn Primary School, Nantyglo 1996 – present
- Welsh Football Association. Soccer Referee 1980 – 2003
- Part of Chaplaincy Team, 6th Form, Coleg Gwent, Ebbw Vale

Enwebiadau ar gyfer Is-Gadeirydd y CCYSAGauC (19 Mehefin 2013)

Nominations for the position of Vice Chair for the Wales Association of SACREs (19 June 2013)

Gavin Craigen (CYSAG Sir Ddinbych, Cynrychiolydd REC)

Ymdeolodd Gavin Craigen ym mis Rhagfyr 2012 o'i swydd fel Cyfarwyddwr Canolfan St Giles ar gyfer Addysg Grefyddol a Datblygu Ffydd. Cyn hynny fe fu, am 19 blynedd, yn Arolygydd/ymgyngorydd Addysg Grefyddol ar gyfer Gogledd Ddwyrain Cymru (Conwy, Sir Ddinbych a Sir y Fflint), ac ar gyfer Wrecsam am 5 mlynedd yn ogystal. Yn ystod y cyfnod hwnnw bu hefyd yn Brif Arholwr CBAC ar gyfer TGAU mewn Astudiaethau Crefyddol (Spec B). Ef oedd y mentor arweiniol yng Nghymru ar gyfer prosiect AtGyfnertu Llywodraeth Cymru a'r Swyddfa Gartref, ac fe'i penodwyd hefyd yn Brif Safonwr ar gyfer y rhaglen 'Central Mid' yn CA3, a gwblhawyd ym Mehefin 2012. Bu'n aelod o PYCAG o 1992 tan 2012, a gwasanaethodd fel ei Gadeirydd am sawl blwyddyn. Mae wedi bod yn gysylltiedig â ChCYSAGauC ers ei dechreuad, a bu'n Ysgrifennydd cyntaf y Sefydliad Astudiaethau Crefyddol (IRS) am bum mlynedd. Gwasanaethodd hefyd fel Is-Gadeirydd a Chadeirydd. Er ei fod wedi ymdeol, mae Gavin Craigen yn dal ymlaen â'i gysylltiadau â materion AG drwy GYSAG Sir Ddinbych, fel aelod o Fwrdd Cyngor AG Cymru a Lloegr, a hefyd fel Cadeirydd Pwyllgor Gwasanaethau Crefyddol Gwasanaethau 'Addysg Gristnogol ac RE Today'.

Gavin Craigen (Denbighshire SACRE, REC representative)

Gavin Craigen retired in December 2012 from his post as Director of St Giles' Centre for Religious Education and Faith Development. Prior to that he was for 19 years Inspector/advisor for Religious Education for North East Wales (Conwy, Denbighshire and Flintshire) and for Wrexham for 5 years too. During that time he was also Chief Examiner for WJEC Religious Studies GCSE (Spec B). He was lead mentor in Wales for the Welsh Government and Home Office REsilience project, and was also appointed as Chief Moderator for the KS 3 Central Mid programme that was completed in June 2012. He has been a member of NAPFRE from 1992 to 2012, and served as its Chairperson for several years. He has been involved with WASACRE since its inception and was IRS first Secretary for five years. He has also been Vice Chair and Chair. Although retired, Gavin Craigen continues his involvement in RE matters through Denbighshire SACRE, as a member of the Board of the RE Council of England and Wales, and also as Chair of the Religious Services Committee of Christian Education and RE Today Services.